

Mariusz Stanik

Dowody z dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem przez profesjonalnego pełnomocnika w postępowaniu w sprawie o wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym

Zeszyty Prawnicze 13/3, 165-175

2013

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

MARIUSZ STANIK

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

DOWODY Z DOKUMENTÓW POŚWIADCZONYCH ZA ZGODNOŚĆ Z ORYGINAŁEM PRZEZ PROFESJONALNEGO PEŁNOMOCNIKA W POSTĘPOWANIU W SPRAWIE O WPIS W KRAJOWYM REJESTRZE SĄDOWYM

I. WSTĘP

Postępowanie rejestrowe (w tym postępowanie w sprawie o wpis w Krajowym Rejestrze Sądowym; dalej: „Rejestrze”) jest postępowaniem sformalizowanym. Powyższe wynika m.in. z przepisu art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 roku o Krajowym Rejestrze Sądowym¹ (dalej: „KRS”), który przewiduje obowiązek składania wniosków o wpis w Rejestrze na urzędowych formularzach², jak też z przepisu art. 694⁴ § 1 Kodeksu postępowania cywilnego³ (dalej: „k.p.c.”). Zgodnie z przepisem art. 694⁴ § 1 k.p.c. „Dokumenty, na których podstawie dokonuje się wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, składa się w oryginałach albo poświadczonych urzędowo odpisach lub wyciągach”. Cytowany przepis wprowadza zatem zastrzone

¹ Ustawa z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (tj. Dz.U. z 2007 r. Nr 168, poz. 1186 ze zm.).

² Niniejszy artykuł dotyczy dowodów z dokumentów w postępowaniu w sprawie o wpis w Rejestrze dołączanych do wniosków składanych w formie papierowej. Poza zakresem niniejszego artykułu pozostaje problematyka wniosków i załączanych do nich dokumentów w sprawach o wpis w Rejestrze składanych drogą elektroniczną.

³ Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296 ze zm.).

względem reguł ogólnych wymogi formalne dotyczące załączanych do wniosku o wpis w Rejestrze dokumentów. W postępowaniu o wpis w Rejestrze załączone do wniosku dokumenty muszą mieć bowiem postać oryginału lub urzędowo poświadczonego odpisu lub wyciągu. Oryginałem jest dokument, na którym złożone zostały podpisy osób uprawnionych/upoważnionych do jego wystawienia. Urzędowego poświadczenia dokumentu może natomiast dokonać notariusz (zgodnie z przepisem art. 96 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 14 lutego 1991 roku – Prawo o notariacie⁴, notariusz poświadcza własnoręczność podpisu oraz zgodność odpisu, wyciągu lub kopii z okazanym dokumentem) oraz konsul Rzeczypospolitej Polskiej (zgodnie z przepisem art. 19 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 13 lutego 1984 roku o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej⁵, konsul wykonuje czynności notarialne, a w szczególności sporządza i poświadcza wypisy, odpisy, wyciągi i kopie dokumentów, a także poświadcza własnoręczność podpisów i znaków ręcznych na dokumentach). Przez odpis dokumentu należy rozumieć „kopię lub przepisany tekst oryginalnego dokumentu”⁶, przy czym przepisy prawa nie określają wymaganej formy prawnej odpisu (a zatem odpis może mieć także formę dokumentu przepisanego ręcznie). Wyciąg stanowi natomiast jedynie część dokumentu. Niedołączenie do wniosku o wpis w Rejestrze wszystkich wymaganych przepisami prawa dokumentów lub złożenie takich dokumentów w innej niż wymagana przez przepisy prawa formie (np. w postaci kserokopii dokumentu) stanowi brak formalny wniosku, który zgodnie z przepisem art. 19 ust. 3a KRS podlega usunięciu w trybie art. 130 k.p.c. Nadmienić przy tym trzeba, że badanie warunków formalnych

⁴ Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 189, poz. 1158 ze zm.).

⁵ Ustawa z dnia 13 lutego 1984 r. o funkcjach konsułów Rzeczypospolitej Polskiej (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 215, poz. 1823 ze zm.).

⁶ Za *Słownikiem języka polskiego*, www.sjp.pwn.pl. Zob. także postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2006 r., sygn. III CK 369/05, «OSNC» 11/2006, poz. 187, zgodnie z którym „Odpisem w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, w tym odpisem orzeczenia w rozumieniu art. 140 k.p.c., jest dokument wiernie odzwierciedlający treść oryginału orzeczenia albo jego kopia”.

wniosku o wpis w Rejestrze należy odróżnić od dokonywanego przez sąd rejestrowy na podstawie przepisu art. 23 ust. 1 KRS badania, czy dołączone do wniosku dokumenty są zgodne pod względem formy i treści z przepisami prawa.

II. GENEZA PROBLEMU

Przepis art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 23 października 2009 roku o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów⁷ nadał nowe brzmienie przepisowi art. 129 k.p.c. Zgodnie z obowiązującym od dnia 1 stycznia 2010 roku przepisem z art. 129 § 3 k.p.c., „Zawarte w odpisie dokumentu poświadczenie zgodności z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuratury Generalnej Skarbu Państwa ma charakter dokumentu urzędowego”. Tym samym od dnia 1 stycznia 2010 roku w postępowaniu cywilnym możliwe jest uwierzytelnianie dokumentów przez występujących w sprawie wskazanych w cytowanym przepisie profesjonalnych pełnomocników, a uwierzytelnienie takie ma charakter dokumentu urzędowego. Jak wskazano w uzasadnieniu do projektu przywołanej wyżej ustawy z dnia 23 października 2009 roku o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów⁸, jej celem było m.in. odformalizowanie postępowania cywilnego „poprzez racjonalizację istniejącego obowiązku dołączania do akt sprawy dokumentów oryginalnych lub ich odpisów notarialnych”, przy czym „zmiana polega na szerszym niż dotychczas umożliwieniu uwierzytelniania odpisów dokumentów przez profesjonalnych pełnomocników stron, reprezentujących zawody zaufania publicznego”. Wraz z nowelizacją przepisu art. 129 § 3 k.p.c. zmianie uległy także przepisy ustaw regulujących wykonywanie poszczególnych zawodów, wymienionych w art. 129 § 3 k.p.c. I tak, na przykład zgodnie z przepisem art. 4 ust. 1b ustawy z dnia 26 maja

⁷ Ustawa z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów (Dz.U. z 2009 r. Nr 216, poz. 1676).

⁸ Zob. uzasadnienie do projektu ustawy z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów, druk sejmowy nr 2064, 19 maja 2009 r.

1982 roku – Prawo o adwokaturze, „Adwokat ma prawo sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem w zakresie określonym odrębnymi przepisami. Poświadczenie powinno zawierać podpis adwokata, datę i oznaczenie miejsca jego sporządzenia, na żądanie – również godzinę dokonania czynności. Jeżeli dokument zawiera cechy szczególne (dopiski, poprawki lub uszkodzenia) adwokat stwierdza to w poświadczeniu”⁹.

W związku z nadaniem nowego brzmienia przepisowi art. 129 § 3 k.p.c. powstało zatem istotne przede wszystkim z punktu widzenia praktyki zagadnienie relacji przedmiotowego przepisu w stosunku do normy objętej art. 694⁴ § 1 k.p.c. Zgodnie z przepisem art. 13 § 2 k.p.c. przepisy o procesie (a zatem m.in. przepis art. 129 § 3 k.p.c.) stosuje się odpowiednio do innych rodzajów postępowań unormowanych w k.p.c. (a zatem np. do postępowania rejestrowego), chyba że przepisy szczególnie stanowią inaczej. W przepisach szczególnych brak jest natomiast wyłączenia, które skutkowałoby brakiem możliwości stosowania przepisu art. 129 § 3 k.p.c. do innych niż proces postępowania. Pytanie zatem, czy od dnia wejścia w życie przepisu art. 129 § 3 k.p.c. w znowelizowanym brzmieniu, tj. od dnia 1 stycznia 2010 roku, dopuszczalne jest załączanie do wniosków o wpis w Rejestrze dokumentów poświadczonych za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym lub radcą Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa¹⁰, skoro poświadczenie takie ma charakter dokumentu urzędowego? Praktyka sądów rejestrowych w powyższej kwestii jest niejednolita. Zdarzają się bo-

⁹ Ustawa z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (tj. Dz.U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 ze zm.). Analogiczne zmiany objęte zostały przepisem art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz.U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65 ze zm.); przepisem art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 11 kwietnia 2001 r. o rzecznikach patentowych (tj. Dz. U. z 2011 r. Nr 155, poz. 925 ze zm.); oraz przepisem art. 27 ust. 3 ustawy z dnia 8 lipca 2005 r. o Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (Dz.U. Nr 169, poz. 1417 ze zm.).

¹⁰ Zgodnie z przepisem art. 87 § 1 k.p.c. rzecznik patentowy może być pełnomocnikiem jedynie w sprawach własności przemysłowej, a zatem wyłączona jest możliwość, aby rzecznik patentowy występował w imieniu strony (uczestnika) postępowania w sprawie o wpis w Rejestrze.

wiem sytuacji, w których sądy rejestrowe wzywają wnioskodawców do uzupełnienia braków formalnych wniosku poprzez złożenie określonych dokumentów w oryginałach bądź odpisach poświadczonych przez notariusza lub konsula, twierdząc, że przepis art. 694⁴ § 1 k.p.c. stanowi *lex specialis* w stosunku do art. 129 § 3 k.p.c. W tej sytuacji konieczne jest podjęcie próby ustalenia wzajemnego stosunku przywołanych wyżej norm prawnych, co w konsekwencji da odpowiedź na zadane wyżej pytanie, doniosłe zarówno w aspekcie teoretycznoprawnym, jak i praktycznym.

Tytułem wstępu nadmienić jeszcze trzeba, że w powyższej kwestii stanowiska zajęło jak dotychczas niewielu przedstawicieli doktryny, a co znamienne, stanowiska te zasadniczo się od siebie różnią. M. Michalska-Marciniak, nie uzasadniając jednak swojego poglądu, twierdzi, że „w postępowaniu rejestrowym przepis art. 129 § 2-4 k.p.c. nie ma zastosowania”¹¹. Podobnie, jak się wydaje, K. Kołakowski, który z jednej strony słusznie wskazuje, że zgodnie z przepisem art. 129 § 3 *in fine* k.p.c. poświadczenie zgodności odpisu dokumentu z oryginałem dokonane przez występującego w sprawie profesjonalnego pełnomocnika ma jedynie „charakter dokumentu urzędowego”¹², natomiast z drugiej strony stanowisko swoje opiera, jak się wydaje, na uchwale Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2009 roku, która stała się w analizowanym zakresie nieaktualna wraz ze znowelizowaniem przepisów tzw. „ustaw korporacyjnych”¹³. Odmienny od powyższych pogląd

¹¹ Tak: M. MICHALSKA-MARCINIAK, [w:] *Kodeks postępowania cywilnego. Postępowanie nieprocesowe, w razie zaginięcia lub zniszczenia akt, zabezpieczające i egzekucyjne*. III: *Komentarz do artykułów 506-1088*, red. K. PIASECKI, A. MARCINIAK, Warszawa 2012, komentarz do art. 694⁴ k.p.c., Legalis.

¹² Zob. K. KOŁAKOWSKI, [w:], *Kodeks postępowania cywilnego*. I: *Komentarz do artykułów 1-366*, red. K. PIASECKI, Warszawa 2010, komentarz do art. 129 k.p.c., Legalis.

¹³ Zob. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2009 r., sygn. III CZP 118/08, «OSNC» 6/2009, poz. 76, gdzie wskazano, iż „Uwierzytelnianie odpisów dokumentów co do zasady powierzone zostało notariuszom, wykonującym zawód zaufania publicznego ... Adwokat, radca prawny i rzecznik patentowy także wykonują zawód zaufania publicznego, jednak nie wynika z ustaw ustrojowych ..., aby do zakresu ich zadań należało uwierzytelnianie odpisów dokumentów”. Uchwała

zdaje się prezentować T. Szanciłło, wskazując, iż brak jest wyłączenia, które powodowałoby ograniczenie możliwości stosowania przepisu art. 129 § 3 k.p.c. w innych postępowaniach niż proces¹⁴.

III. STOSUNEK NORMY OGÓLNEJ (*LEX GENERALIS*) DO NORMY SZCZEGÓLNEJ (*LEX SPECIALIS*) – UWAGI OGÓLNE

Jak powszechnie przyjmuje się w nauce prawa, stosunek normy ogólnej (*lex generalis*) do normy szczególnej (*lex specialis*) zachodzi w przypadku, „gdy norma ogólna jest w znaczeniu logicznym nadrzędna względem zakresu normy szczególnej, a ta ostatnia podrzędna względem zakresu normy ogólnej”¹⁵. Inaczej mówiąc, abyśmy mieli do czynienia ze stosunkiem norm *lex specialis* – *lex generalis* zakres hipotezy normy szczególnej musi zawierać się (mieścić się) w zakresie hipotezy normy ogólnej. W konsekwencji, warunkiem wyłączenia normy ogólnej przez normę szczególną jest, by hipoteza normy ogólnej (*lex generalis*) obejmowała każdy przypadek podpadający pod hipotezę normy szczególnej (*lex specialis*), a ponadto zawierała pewne elementy dodatkowe¹⁶.

Wskazać przy tym także trzeba, że zasada, zgodnie z którą norma szczególna wyłącza zastosowanie normy ogólnej (*lex specialis derogat legi generali*), nie jest zasadą absolutną. Jak słusznie zauważa bowiem A. Ohanowicz, wykluczenie zastosowania normy ogólnej przez normę szczególną nie zawsze jest oczywiste. Między normą ogólną

ta została wydana przed wejściem w życie (a nawet przed uchwaleniem) ustawy z dnia 23 października 2009 r. o zmianie ustaw w zakresie uwierzytelniania dokumentów (Dz.U. Nr 216, poz. 676 ze zm.), mocą której do ustaw ustrojowych, regulujących wykonywanie zawodów adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego oraz radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, dodano przepisy, z których wynika uprawnienie osób wykonujących wymienione zawody do sporządzania poświadczeń odpisów dokumentów za zgodność z okazanym oryginałem.

¹⁴ Zob. T. SZANCIŁŁO, *Uprawnienie pełnomocników do poświadczania dokumentów* – glosa – III CZP 94/10, «Monitor Prawniczy» 8/2012, s. 441.

¹⁵ Tak: A. OHANOWICZ, *Zbieg norm w polskim prawie cywilnym*, Warszawa 1963, s. 45.

¹⁶ Tak: uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2012 r., sygn. III CZP 90/11, «Lex» nr 1102779.

a normą szczególną zająć mogą bowiem następujące stosunki: albo norma szczególna wyklucza zastosowanie normy ogólnej (wskutek wyraźnego w tym względzie brzmienia normy szczególnej albo z tej przyczyny, że skutek prawny normy szczególnej nie da się pogodzić ze skutkiem prawnym normy ogólnej), albo też dopuszczalne jest zastosowanie normy ogólnej mimo istnienia normy szczególnej, i to bądź kumulatywnie, bądź alternatywnie. W przypadku, kiedy w danej sytuacji brak jest ustawowej wskazówki co do wykluczenia lub niewykluczenia normy ogólnej, konieczne jest ustalenie wzajemnego stosunku normy ogólnej i szczególnej, gdzie główną rolę odgrywać będą względy celowościowe (teleologiczne)¹⁷.

IV. STOSUNEK NORM ART. 694⁴ § 1 K.P.C. I ART. 129 § 3 K.P.C.

Po pierwsze ustalić trzeba, czy pomiędzy normą art. 129 § 3 k.p.c. a normą art. 694⁴ § 1 k.p.c. zachodzi stosunek *lex generalis – lex specialis*. W tym celu porównać należy hipotezy obu wskazanych wyżej norm prawnych. Przepis art. 129 § 3 k.p.c. stanowi tzw. normę zezwalającą (uprawniającą, upoważniającą), która składa się z hipotezy – jeżeli w sprawie cywilnej rozpoznawanej w trybie procesowym za stronę działa pełnomocnik będący adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa i pełnomocnik ten poświadczy w odpisie dokumentu jego zgodność z oryginałem – oraz dyspozycji, to poświadczenie takie ma charakter dokumentu urzędowego. Przepis ten, na zasadzie przepisu art. 13 § 2 k.p.c., znajduje odpowiednie zastosowanie do innych rodzajów postępowań unormowanych w k.p.c., chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej. Nie istnieje przy tym przepis szczególny, który wyłączałby stosowanie art. 129 § 3 k.p.c. do postępowania o wpis w Rejestrze. Natomiast norma art. 694⁴ § 1 k.p.c. jest tzw. normą nakazującą, która powinna być czytana łącznie z art. 19 ust. 3a KRS oraz art. 130 k.p.c. Przedmiotowa norma składa się zatem z hipotezy – dokonanie wpisu do Rejestru, dyspozycji – następuje wyłącznie na podstawie

¹⁷ Por. A. OCHANOWICZ, *op.cit.*, s. 49-56.

dokumentów złożonych w oryginale albo poświadczonych urzędowo odpisach lub wyciągach, a także sankcji – pod rygorem zastosowania procedury przewidzianej w art. 130 k.p.c. (wezwanie do uzupełnienia braków w terminie, co do zasady, tygodniowym, pod rygorem zwrotu wniosku). W związku z powyższym wydaje się, że hipoteza normy art. 694⁴ § 1 k.p.c. (obejmująca dokonanie wpisu do Rejestru, a zatem postępowanie nieprocesowe wszczęte wnioskiem o wpis w Rejestrze) mieści się w hipotezie normy art. 129 § 3 k.p.c. (która obejmuje każdą sprawę cywilną, zarówno rozpoznawaną w trybie procesowym, jak i nieprocesowym – na zasadzie art. 13 § 2 k.p.c.). W konsekwencji stwierdzić trzeba, że pomiędzy normą art. 129 § 3 k.p.c. a normą art. 694⁴ § 1 k.p.c. zachodzi stosunek *lex generalis – lex specialis*. Powyższe nie oznacza jednak automatycznego wyłączenia stosowania przepisu art. 129 § 3 k.p.c. do postępowań w sprawach o wpis w Rejestrze. Jak zauważono bowiem powyżej, w analizowanej sytuacji brak jest ustawowej wskazówki co do wykluczenia bądź niewykluczenia normy ogólnej, a w konsekwencji konieczne jest ustalenie wzajemnego stosunku normy ogólnej i szczególnej na podstawie względów celowościowych.

Po drugie zatem wskazać trzeba, że celem zmiany oraz *ratio legis* przepisu art. 129 § 3 k.p.c. jest przede wszystkim odformalizowanie postępowania cywilnego (zarówno co do procesu, jak i innych postępowań, w tym postępowania nieprocesowego). Celem oraz *ratio legis* przepisu art. 694⁴ § 1 k.p.c. jest natomiast zapewnienie bezpieczeństwa obrotu (a ściślej, zapewnienie wiarygodności danych zawartych w Rejestrze). Pytanie zatem, czy cele obu analizowanych przepisów są wzajemnie sprzeczne, co prowadzi w konsekwencji do wykluczenia stosowania art. 129 § 3 k.p.c. w postępowaniach o wpis w Rejestrze? Moim zdaniem na to pytanie udzielić należy odpowiedzi przeczącej. Wskazać bowiem trzeba, że stosowanie przepisu art. 129 § 3 k.p.c. w postępowaniach o wpis w Rejestrze (tj. w konsekwencji umożliwienie dołączania do wniosków o wpis w Rejestrze dokumentów uwierzytelnionych przez profesjonalnych pełnomocników uczestników postępowania) w żaden sposób nie dezawuuje, ani tym bardziej nie uniemożliwia osiągnięcia celu przepisu art. 694⁴ § 1 k.p.c. Z jednej

strony zauważyć należy, że profesjonalni pełnomocnicy wskazani w przepisie art. 129 § 3 k.p.c. wykonują zawody zaufania publicznego; ustawy ustrojowe, regulujące wykonywanie tych zawodów, przyznają tymże pełnomocnikom prawo uwierzytelniania dokumentów; a ponadto – zgodnie ze wspomnianymi ustawami ustrojowymi – uwierzytelnianie dokumentów przez tychże pełnomocników wymaga dochowania aktów najwyższej staranności (poświadczenie zgodności dokumentu z oryginałem powinno zawierać podpis pełnomocnika, datę i oznaczenie miejsca sporządzenia poświadczenia, a na żądanie – również godzinę dokonania czynności; cechy szczególne poświadczanego dokumentu, takie, jak dopiski, poprawki lub uszkodzenia, powinny być ponadto stwierdzone w poświadczeniu). Z drugiej natomiast strony zauważyć trzeba, że profesjonalni pełnomocnicy wskazani w przepisie art. 129 § 3 k.p.c. podlegają odpowiedzialności karnej m.in. na podstawie przepisu art. 271 Kodeksu karnego¹⁸ (gdzie stypizowane zostało przestępstwo poświadczenia nieprawdy) oraz na podstawie przepisu art. 273 Kodeksu karnego (gdzie stypizowane zostało przestępstwo posłużenia się dokumentem, w którym znajduje się poświadczenie nieprawdy)¹⁹.

Po trzecie wreszcie wskazać trzeba, że zastosowanie przepisu art. 129 § 3 k.p.c. do postępowania w przedmiocie wpisu do Rejestru potwierdził również pośrednio Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 21 grudnia 2010 roku²⁰, zgodnie z którą „Kopia odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, poświadczona za zgodność z oryginałem przez pełnomocnika wnioskodawcy będącego radcą prawnym, może stanowić podstawę nadania klauzuli wykonalności na rzecz następcy

¹⁸ Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 ze zm.).

¹⁹ Szerzej na temat odpowiedzialności karnej profesjonalnych pełnomocników w związku z uwierzytelnianiem dokumentów zob. B. DRANIEWICZ, *Uwierzytelnianie dokumentów przez pełnomocników – zmiany w procedurze cywilnej*, «Monitor Prawniczy» 10/2010, s. 548-549.

²⁰ Zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2010 r., sygn. III CZP 94/10, «OSNC» 9/2011, poz. 91. Podobnie postanowienie Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 23 września 2010 r., sygn. I Acz 1229/10, OSA we Wrocławiu 2011, Nr 1, poz. 208.

prawnego wierzyciela na podstawie art. 788 § 1 k.p.c.”. Przepis art. 788 § 1 k.p.c. dotyczy tzw. postępowania klauzulowego i stanowi, że „Jeżeli uprawnienie lub obowiązek po powstaniu tytułu egzekucyjnego lub w toku sprawy przed wydaniem tytułu przeszły na inną osobę, sąd nada klauzulę wykonalności na rzecz lub przeciwko tej osobie, gdy przejście to będzie wykazane dokumentem urzędowym lub prywatnym z podpisem urzędowo poświadczonym”. Tym samym, skoro zarówno w treści przepisu art. 788 § 1 k.p.c., jak i w treści przepisu art. 694⁴ § 1 k.p.c. mowa jest o dokumentach urzędowych/urzędowo poświadczonych odpisach lub wyciągach, a w postępowaniu klauzulowym dopuszczalne jest stosowanie przepisu art. 129 § 3 k.p.c., to oczywistym jest, iż nie ma przeszkód prawnych do stosowania tegoż przepisu także w postępowaniu w przedmiocie wpisu do Rejestru. Zarówno postępowanie klauzulowe, jak i postępowanie w sprawie o wpis do Rejestru są postępowaniami sformalizowanymi, w których dowody z dokumentów odgrywają podstawowe znaczenie. Funkcja dowodowa dokumentów w obu tych postępowaniach sprowadza się jedynie do ograniczenia dostępnych środków dowodowych, co nie oznacza, że służą one innym celom niż wykazanie określonych faktów, co ma także miejsce w postępowaniu rozpoznawczym procesowym, do którego przepis art. 129 § 3 k.p.c. ma niewątpliwie zastosowanie²¹. Charakter prawny postępowania rejestrowego nie stanowi zatem przeszkody w stosowaniu do niego przepisu art. 129 § 3 k.p.c.

V. PODSUMOWANIE

Podsumowując stwierdzić trzeba, że pomimo tego, iż pomiędzy przepisem art. 129 § 3 k.p.c. a przepisem art. 694⁴ § 1 k.p.c., zachodzi stosunek *lex generalis – lex specialis*, to do przypadku tego nie znajdzie zastosowania zasada *lex specialis derogat legi generali*. W konsekwencji nie ma przeszkód prawnych, aby w postępowaniach o wpis w Rejestrze dokumenty, na których podstawie dokonuje się wpisów w Rejestrze, składane były w postaci odpisów bądź wyciągów poświad-

²¹ Por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 2010 r., sygn. III CZP 94/10, «OSNC» 9/2011, poz. 91.

czonych za zgodność z oryginałem przez występującego w sprawie pełnomocnika (adwokata, radcę prawnego, radcę Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa) uczestnika takiego postępowania. Tym samym, w przypadku dołączenia do wniosku o wpis w Rejestrze dokumentów we wskazanej wyżej postaci, nie ma podstaw prawnych do zastosowania z tego powodu przez sąd rejestrowy procedury opisanej w art. 130 k.p.c. w zw. z art. 19 ust. 3a KRS (wezwanie do uzupełnienia braków pod rygorem zwrotu wniosku).

DOCUMENTARY EVIDENCE CERTIFIED AS TRUE BY A PROFESSIONAL PROXY
IN PROCEEDINGS FOR AN ENTRY IN THE NATIONAL COURT REGISTER

Summary

The article concerns the acceptable form of documentary evidence in proceedings for an entry in the Polish National Court Register, in particular whether as of 1 January 2010 it is permissible to attach documents certified as true copies by the proxy appearing in the case, that is an attorney, legal representative, or attorney of the Polish State Treasury Office, to applications for entry in the Register. The analysis of this issue examines the provisions of Art. 129 § 3 and Art. 694⁴ § 1 of the Polish Civil Procedure Code, including an analysis of the relation between these provisions. In conclusion the author observes that despite the fact that there is a *lex generalis* – *lex specialis* relation between Art. 129 § 3 and Art. 694⁴ § 1 of the Code, the principle of *lex specialis derogat legi generali* does not apply. Consequently, in the proceedings for entry in the Register there are no legal obstacles for the submission of documents on the basis of which entries are to be made in the Register, in the form of copies or transcripts certified as a true copy by the acting proxy (attorney, legal representative, or attorney of the State Treasury Office) of the party to such proceedings.